

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/300/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114227179
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1114227179.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcov v 1. rade: F. O. Y. , narodený dňa X.X.XXXX, trvale bytom J. O., N.. H.. J. č. XX/XX, v 2. rade: Z. Y. , narodená dňa XX.X.XXXX, trvale bytom J. O., N.. H.. J. č. XX/XX, obaja zastúpení JUDr. Dušanom Klimom, advokátom, Žiar nad Hronom, Sládkovičova č. 499/16, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, IČO: 00 681 156, Bratislava, Špitálska č. 4,6,8, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov v 1., 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 4. novembra 2016, č.k. 19 C 176/2014-147, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 4. novembra 2016, č.k. 19 C 176/2014-147, **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava I. rozsudkom zo dňa 4.11.2016, č.k. 19 C 176/2014-147, I. zamietol žalobu; II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 1.10.2014, ktorou sa žalobcovia v 1., 2. rade domáhali, aby bola uložená žalovanému povinnosť zaplatiť im sumu 243.000,- € s príslušenstvom titulom náhrady škody a nemajetkovej škody, ktorá im mala vzniknúť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom pri výkone verejnej moci. Žalobcovia v 1., 2. rade žalobu odôvodnili tým, že dňa 21.11.2009 došlo v Nemocnici s poliklinikou v Partizánskom k narodeniu dieťaťa z utajovaného pôrodu. Uvedené dieťa malo podľa § 23 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti zostať po dobu šiestich týždňov v opatere nemocnice, alebo iného príslušného štátneho ústavu, po uplynutí tejto lehoty zdravotná dokumentácia z utajovaného pôrodu mala byť odstúpená ministerstvu zdravotníctva, až potom sa mohlo s dieťaťom nakladať ako s dieťaťom bez rodičov. Napriek tejto zákonnej úprave, pred uplynutím zákonnej lehoty Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske v súčinnosti s Nemocnicou s poliklinikou v Partizánskom, predložili Okresnému súdu v Partizánskom návrh, na základe ktorého súd dňa 26.11.2009 rozsudkom určil meno a priezvisko dieťaťa a dňa 3.12.2009 právoplatným predbežným opatrením zveril dieťa do ich opatery a starostlivosti. Podľa nich úrad práce pochybil, keď napriek znalosti ustanovenia § 23 ods. 1, ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z. nedodrжал tam určenú zákonnú lehotu a predložil súdu návrh ešte pred uplynutím šesťtýždňovej lehoty po narodení dieťaťa. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom už dňa 2.12.2009 vydal súhlas na zoznámenie a nadviazanie kontaktu s maloletým a dňa 3.12.2009 doporučenie na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodičovskej starostlivosti. Nemocnica s poliklinikou v Partizánskom si ponechala narodené dieťa len do 4.12.2009 napriek tomu, že v jeho opatere malo byť po dobu šesť týždňov od jeho narodenia, nemocnica o tejto skutočnosti mala vedomosť, čoho dôkazom

je list adresovaný Ministerstvu zdravotníctva dňa 30.12.2009. Okresný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom nezákonným a nesprávnym úradným postupom zasiahol do ich práv súkromného a rodinného života chránených článkom 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď sa už skoro štyri roky starajú o maloleté dieťa a dieťa im rozsudkom súdu bolo odňaté z dôvodu, že boli porušené práva biologických rodičov tým, že Okresný úrad práce pred uplynutím šesť týždňovej lehoty umožnil súdu rozhodnúť o zverení dieťaťa do ich opatery a dieťa v čase, keď naň mali právo biologickí rodičia, bolo im z jeho podnetu vydané. Po dobu od 3.12.2009 do 5.2.2013 sa o dieťa starali výhradne sami, pričom v tejto súvislosti im vznikla majetková škoda celkom vo výške 43.090,- € (zakúpenie úvodnej výbavičky, mesačných nákladov na dieťa, náklady na právne služby, zdravotné výdavky, cestovné náklady, ušlý zárobok). Rozhodujúce súdy na základe návrhu úradu práce zverili maloleté dieťa do ich opatery a starostlivosti a ponechali maloletého v ich starostlivosti po dobu viac ako 3,5 roka. Za toto obdobie vzniklo medzi nimi a maloletým dieťaťom silné citové puto. Súčasné rozhodnutia súdov im spôsobili značné psychické ťažkosti, spôsobené necitlivým ale najmä nezákonným rozhodnutím Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom spolu s nemocnicou, ktoré nedodrжали zákon č. 576/2004 Z.z. a nezákonným rozhodnutím súdu, ktorý neprihliadol na zákon a prekročením ich právomoci im dieťa odovzdal skôr ako pripúšťal zákon napriek tomu, že k tomu neboli oprávnení, a ktoré neprihliadli na skutočnosť len formálneho záujmu biologických rodičov o maloletého dieťa, keď citový vzťah týchto mala reprezentovať len ich snaha o zistenie u koho dieťa je a pohľadnice, ktoré dieťa nevie prečítať. Takéto poškodenie morálne, citové a psychické hodnotia ako poškodenie čiastkou 200.000,- €, ktorú požadujú titulom nemajetkovej ujmy. Listom zo dňa 5.5.2014 požiadali Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

2. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 1. rade, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov v 1., 2. rade, zástupcu žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, administratívnym spisom žalovaného vedeného vo veci maloletého S. I., narodený dňa XX.XX.XXXX, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Z obsahu spisovej dokumentácie maloletého S. I., č. N. XXX/XX vyplýva, že maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX v Nemocnici v Partizánskom ako dieťa narodené z anonymného pôrodu. O tejto skutočnosti bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske informovaný Nemocnicou v Partizánskom dňa 23.11.2009 s tým, že sa na ich novorodeneckom oddelení nachádza dieťa, ktoré bolo po pôrode zanechané matkou, ktorá súčasne dňom nástupu do nemocnice pred pôrodom na gynekologicko-pôrodníckom oddelení dňa 21.11.2009 požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa § 23 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z. Dňa 25.11.2009 bol doručený na Okresný súd Partizánske podnet Mesta Partizánske, Matričného úradu, ktorým tento orgán žiadal v súlade s § 4 ods. 7, ods. 8 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku a v zmysle § 40 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) o určenie mena a priezviska pre maloleté dieťa. Na základe tohto podnetu bolo ex offo začaté konanie č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) 6 P 207/2009 o určenie mena a priezviska maloletého. Uznesením zo dňa 25.11.2009 bol ustanovený Úrad práce v Partizánskom za opatrovníka maloletého podľa § 31 Zákona o rodine. Okresný súd v Partizánskom rozsudkom č.k. 6 P 207/2009-11, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2009, určil maloletému meno a priezvisko S. I.. Žalobcovia v 1., 2. rade sú od roku 2007 vedení na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne ako žiadatelia na vykonávanie náhradnej rodičovskej starostlivosti. Dňa 3.12.2009 vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne písomné odporúčanie Úradu práce v Partizánskom na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodičovskej starostlivosti na maloletého S. I. v prospech žalobcov v 1., 2. rade ako budúcich osvojiteľov, ktorí o maloletého prejavili záujem, zoznámili sa s ním a rozhodli sa pre neho. Dňa 2.12.2009 vydal Úrad práce v Trenčíne žalobcom v 1., 2. rade súhlas k zoznámeniu sa a nadviazaniu kontaktu s maloletým, následne dňa 3.12.2009 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske Okresnému súdu v Partizánskom podnet na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. tak, aby bol maloletý odovzdaný do starostlivosti manželom Y., t.j. žalobcom v 1., 2. rade. Okresný súd v Partizánskom uznesením zo dňa 3.12.2009, č.k. 6 P 214/2009-7, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3.12.2009, nariadil predbežné opatrenie, ktorým sa maloletý odovzdal do starostlivosti žalobcom v 1., 2. rade, zároveň im ako žiadateľom o náhradnú rodičovskú starostlivosť uložil povinnosť v lehote do troch mesiacov od právoplatnosti predbežného opatrenia podať návrh na začatie konania vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti. Odo dňa 3.12.2009 je maloletý vo fyzickej starostlivosti žalobcov v 1., 2. rade, ktorí dňa 14.12.2009 podali na Okresný súd Partizánske návrh na zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti. Uznesením zo dňa 25.1.2010, č.k. 2 P 178/2009-8, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.2.2010, bola prenesená príslušnosť vo veci maloletého Okresným súdom v Partizánskom na Okresný súd Trenčín. Odstúpený

spisový materiál maloletého bol na Okresnom súde Trenčín vedený pod sp. zn. 32 P 66/2010. Dňa 23.12.2009 odvolala X. E., prostredníctvom Advokátskej kancelárie JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., s poukazom na § 23 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z., žiadosť o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom. Žalobcovia v 1., 2. rade sa o tejto skutočnosti dozvedeli prostredníctvom pracovníka Úradu práce Trenčín vo februári 2010. Dňa 16.3.2010 biologickí rodičia maloletého G. E. a X. E., určili súhlasným vyhlásením otcovstvo k maloletému a určili mu meno a priezvisko N. E.. Návrh žalobcov v 1., 2. rade na zverenie maloletého N. E. do predosvojiteľskej starostlivosti bol právoplatne zamietnutý uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 13.11.2012, č.k 32 P 66 2010-272, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 5.2.2013, č.k. 17 CoP 2/2013-320. Maloletý N. bol na základe uznesenia Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 7.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6 CoP 127/2013-370, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti žalobcov v 1., 2. rade, biologickým rodičom maloletého bol zároveň upravený styk s maloletým. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 23.6.2016, č.k. 30 P 212/2015-104, bola zrušená spoločná náhradná osobná starostlivosť žalobcov v 1., 2. rade, do ktorej bol maloletý zverený rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 25.9.2014, č.k. 31 P 40/2013-562, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.2.2015, č.k. 17 CoP 122/2014-596. Z dôvodu žalobcami v 1., 2. rade podaného odvolania, poručenské konanie vo veci maloletého doposiaľ nie je právoplatne skončené, vo veci rozhoduje Krajský súd v Trenčíne (ku dňu 4.11.2016 nebolo vo veci maloletého právoplatne rozhodnuté). Dňa 5.5.2014 podali žalobcovia v 1., 2. rade na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 243.000,- €, v ktorej za nesprávny označili úradný postup úradu práce, ktorý mal vedomosť o možnosti biologickej matky na zrušenie jej žiadosti o utajenie pôrodu v lehote do šiestich týždňov, avšak rozsudkom zo dňa 26.11.2009 zabezpečil určenie mena a priezviska dieťaťa a dňa 3.12.2009, t.j. 13 dní po narodení dieťaťa, právoplatným predbežným opatrením zabezpečili zverenie dieťa do ich starostlivosti a opatery. Úrady práce konali nezákonne, keď ešte pre uplynutím šesť týždňovej lehoty, v ktorej si biologická matka mohla uplatniť na dieťa svoje práva, vydali súhlas na nadviazanie ich kontaktu s dieťaťom, vydali súhlas na zverenie dieťaťa a realizáciu náhradnej rodičovskej starostlivosti, ako aj vydali súhlas k spísaniu podnetu na vydanie predbežného opatrenia na zverenie dieťaťa do starostlivosti poškodených, v zmysle ktorých Okresný súd v Partizánskom vydal nezákonné rozhodnutie, v ktorom prekročil svoju právomoc, keď maloleté dieťa zveril do výchovy a opatery im ako poškodených v čase, keď dieťa malo byť umiestnené ešte v nemocničnom zariadení a keď naň mali ešte právo jeho biologickí rodičia. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 19 C 176/2014-74, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2015, č.k. 9 C 178/2015-84, právoplatne zastavil konanie v časti uplatnenej majetkovej škody vo výške 43.090,- € pre prekážku litispedencie s konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 4 C 153/2014. Druhá žaloba žalobcov v 1., 2. rade voči štátu, kde porušovateľom má byť Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, je podaná titulom nezákonného rozhodnutia Okresného súdu v Partizánskom, a to predbežného opatrenia č.k. 6 P 214/2009-7, na základe ktorého bol žalobcom v 1., 2. rade odovzdaný do opatery maloletý S. I. (teraz N. E.), vydanom z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Predmetom tohto konania zostal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- €, uplatnený na právnom základe zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalobcami v 1., 2. rade voči žalovanému titulom tvrdeného nesprávneho úradného postupu Úradov práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske a Trenčín, kompetenčne spadajúcich pod riadiacu pôsobnosť Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorého následkom malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Nesprávny úradný postup žalobcovia v 1., 2. rade vidia v tom, že úradným postupom Úradu práce v Partizánskom nebol dodržaný § 23 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z., pretože maloleté dieťa nebolo v šesť týždňovej lehote, počas ktorej sa mohla jeho biologická matka o dieťa prihlásiť, ponechané v nemocničnom ošetrovaní; ďalšie pochybenie orgánu štátu vidia v tom, že nebolo začaté konanie o osvojiteľnosti dieťaťa v zmysle § 180a O.s.p., v ktorom by sa zistilo, či dieťa spĺňa zákonné podmienky na osvojenie.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 1, § 11, § 19 ods. 4, § 23 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, § 34 ods. 1, § 71 ods. (neuvedené, poznámka odvolacieho súdu), § 72 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, účinný ku dňu 3.12.2009, § 44 ods. 1, ods. 3, § 45 ods. 4, ods. 6, § 79 ods. 1 § 102 ods. 4 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.), § 1 ods. 1, § 4 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, účinný ku dňu 21.11.2009, § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri

výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 185 ods. 2, § 188 ods. 1, § 191 C.s.p. a dôvodil tým, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že zodpovednosť spôsobená nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je jednou z foriem zodpovednosti štátu bez ohľadu na zavinenie a štát zodpovedá za škodu za súčasného splnenia troch podmienok, ktorými sú: existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody ako majetkovej ujmy, resp. nemajetkovej ujmy, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Uviedol, že podaná žaloba nebola podaná dôvodne predovšetkým pre absenciu žalobcami v 1., 2. rade tvrdeného nesprávneho úradného postupu orgánov sociálnoprávnej ochrany detí. Z konkrétnych označených úradných postupov Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom a Trenčíne ustálil, že nimi zvolená a realizovaná činnosť po narodení maloletého dieťaťa z anonymného pôrodu bola počnúc dňom 23.11.2009 v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a v súlade s lehotami v tomto ustanovení zákona stanovenými. Z uvedeného právneho predpisu, ani zo žiadneho súvisiaceho zákonného ustanovenia nevyplýva tvrdenie žalobcov v 1., 2. rade, že počas prvých šiestich týždňov, počas ktorých môže matka odvolať svoju žiadosť o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom, v zmysle vyššie citovaného zákona o zdravotnej starostlivosti, nie je možné vykonávať úkony vzťahujúce sa na osobu maloletého a je ho potrebné ponechať v zdravotníckom zariadení (toto tvrdenie nevyplýva ani z ustanovení zákona o zdravotnej starostlivosti, na ktoré sa žalobcovia v 1., 2. rade odvolávajú). Dieťaťu narodeného z anonymného pôrodu bolo nevyhnutné bez zbytočného odkladu určiť súdnym rozhodnutím meno a priezvisko, toto riadne zapísať do rodného listu tak, ako to ukladá zákon č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku a vzhľadom na skutočnosť, že v tom čase neboli jeho rodičia známi, bolo potrebné následne maloletému zabezpečiť náhradnú starostlivosť v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine i Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí (zákon č. 305/2005 Z.z.). Obdobne postup úradu práce ako určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí v súvislosti so zápisom maloletého do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť bol v súlade s ustanovením § 34 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z.z. V tejto súvislosti dodal, že je možné polemizovať nad prípadnou nedokonalosťou právnej úpravy u dieťaťa narodeného z anonymného pôrodu v súvislosti so stanovením náhradnej rodinnej starostlivosti priamo do rodiny žiadateľov o osvojenie v čase, keď biologická matka môže ešte svoje utajenie pôrodu odvolať. Prípadného rizika v súvislosti s náhradnou rodinnou starostlivosťou si mohli a mali byť vedomí aj žalobcovia v 1., 2. rade, ktorí sa na neznalosť zákonov a najmä na ich nesprávny výklad nemôžu odvolávať, navyiac keď ako sami uviedli, od februára 2010 mali vedomosť o tom, že došlo k relevantným právnym úkonom biologickej matky vo vzťahu k dieťaťu. Predmetom tohto konania nie je posúdenie správnosti postupov poručenských súdov vo vzťahu k maloletému, konkrétne žalobcami v 1., 2. rade namietaná absencia konania o osvojiteľnosti maloletého v relevantnom čase upravená v § 180a O.s.p., prípadné prieťahy v konaní o návrhu na zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti podľa § 176 ods. 4 O.s.p., keď toto je predmetom konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 4 C 153/2014. V tejto súvislosti poukázal na definíciu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu uvedenú v § 5, § 6, § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Nakoľko v konaní žalobcovia v 1., 2. rade neunesli dôkazné bremeno svojho tvrdenia o existencii nesprávneho úradného postupu úradov práce, sociálnych vecí a rodiny ako základného predpokladu na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu, ďalšie dokazovanie ohľadom vzniku a výšky nemajetkovej ujmy už nevykonával pre nadbytočnosť.

3.2. O trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a plne procesné úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

4. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v 1., 2. rade včas odvolanie dôvodiac tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ C.s.p.). Nestotožnili sa s názorom prvoinštančného súdu uvedeného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že biologická matka do šesť týždňov mohla uplatniť nárok na svoje dieťa, že ustanovenie § 23 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z. sa vzťahovalo iba na zdravotnú dokumentáciu, pretože osobitnú zdravotnú dokumentáciu je poskytovateľ povinný po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu odovzdať bez zbytočného odkladu ministerstvu zdravotníctva, ak žena v tejto lehote písomne neodvolala svoju žiadosť o utajenie svojej osoby. Názor súdu prvej inštancie preto odporuje elementárnemu logickému i právnomu mysleniu a výkladu uvedeného ustanovenia zákona, keďže z neho explicitne vyplýva právo biologickej

matky v lehote šesť týždňov domáhať sa svojho dieťaťa, čo bráni zaslaníu dokumentácie príslušnému ministerstvu. Práve tento zákon nútil žalovaného podať návrh na príslušný súd na rozhodnutie či je dieťa osvojiteľné alebo nie, ale nie žalovaným podaný návrh na zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti s prihliadnutím na skutočnosť, že išlo o dieťa z utajeného pôrodu, bez rozhodnutia súdu o tom, či je dieťa osvojiteľné, je absolútnym porušením zákona a nesprávnym úradným postupom. Poukázali na ustanovenie § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 60/2003 a sp.zn. 4 Cdo 24/2004, pričom prvoinštančný súd ničím nezdôvodnil prečo sa odklonil od záverov uvedených v týchto rozhodnutiach. Vytkli súdu prvej inštancie, že vykonal dôkazy naštudovaním existujúcich súdnych sporov vo veci maloletého dieťaťa, ktoré však neboli relevantné a podstatné pre posúdenie nesprávneho úradného postupu žalovaného, mohli mať vplyv iba na rozhodnutie o výške škody, o ktorej súd prvej inštancie nerozhodoval. Rovnako prvoinštančný súd zistenie, že žalovaný nepodal príslušnému súdu návrh na rozhodnutie, či je dieťa osvojiteľné alebo nie, teda sám mal uznať jeho pochybenie, ponechal bez povšimnutia, čím porušil princíp právnej istoty podľa článku 2 C.s.p. voči nim a trpí poľahky arbitrárnosťou, čo sa pretavilo do samotného rozhodnutia. Majú za to, že záver súdu prvej inštancie trpí aj ďalšou vadou, a to prijatým záverom, že naplnenie ustanovenia § 180a O.s.p. je vecou súdu, keď nedodržanie tohto postupu bolo nesprávnym úradným postupom žalovaného. V tejto súvislosti poukázali na § 23 ods. 1, ods. 2 písm. b/, e/, § 34 ods. 1 písm. b/, ods. 2 zákona č. 305/2005 Z.z. a § 102 ods. 4 Zákona o rodine. Uviedli, že orgán ochrany detí a sociálnej kurately podáva súdu návrh s vyjadrením o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa, je povinný podať návrh a zistiť prekážky, ktoré bránia rodičom osvojiť si maloleté dieťa v najlepšom záujme, pričom musí podať návrh bezodkladne v prvý pracovný deň, keď zistí, že je splnená podmienka osvojiteľnosti dieťaťa. Súd prvej inštancie uvedené povinnosti, ktoré museli byť žalovanému známe, opomenul. Prijatý záver prvoinštančného súdu o neunesení dôkazného bremena z ich strany taktiež ničím nezdôvodnil, ani len uvedením jediného dôkazu, či existujúceho záväzného stanoviska. Riadnym nezdôvodnením prijatého záveru, odôvodnením citáciou konkrétne vykonaných dôkazov, existujúcich právnych záverov, či názorov vyšších súdnych autorít, porušil ich ústavné práva dané čl. 64 Ústavy Slovenskej republiky i čl. 6 Dohovoru. Odvolaciemu súdu preto navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a ďalšie rozhodnutie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov v 1., 2. rade uviedol, že mu nie je zrejmé na základe čoho žalobcovia v 1., 2. rade opierajú podstatu sporu o tvrdenie, že v súlade s § 23 ods. 5, ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z. malo byť maloleté dieťa ponechané po dobu šesť týždňov v opatere nemocnice alebo príslušného štátneho ústavu a tým, že tak neurobil, vykonal nesprávne úradné úkony. Zákoná šesť týždňová lehota sa nezaobera otázkou, čo sa má alebo nemá vykonať vo vzťahu k narodenému dieťaťu. Nestotožnil sa preto s tvrdením žalobcov v 1., 2. rade, že pred uplynutím uvedenej lehoty vykonal nesprávne úradné úkony, v čom mal spočívať nesprávny úradný postup, na základe ktorého si uplatňujú svoj nárok voči nemu. Zo zákona č. 576/2004 Z.z., ani zo žiadneho súvisiaceho zákonného ustanovenia nevyplýva tvrdenie žalobcov v 1., 2. rade, že počas prvých šiestich týždňov, počas ktorých môže matka odvolať svoju žiadosť o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa citovaného zákona, nie je možné vykonávať úkony vzťahujúce sa na osobu maloletého a tohto je potrebné ponechať v zdravotníckom zariadení. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a Trenčín postupovali v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z., i Zákona o rodine, pričom v ani jednom tomto zákone nie je stanovená časová lehota šesť týždňov, počas ktorej nie je možné vydať súhlas na zoznámenie a nadviazanie kontaktu s maloletým dieťaťom, ktorému je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Zákon č. 576/2004 Z.z., na ktoré údajné porušenie sa žalobcovia v 1., 2. rade odvolávajú, určuje spôsob odovzdania a uschovania zdravotnej dokumentácie v prípade utajeného pôrodu a v súvislosti s jeho odtajnením, nie však, že príslušný orgán je viazaný zákonnou lehotou šesť týždňov, ktorá sa týka matky odtajniť svoju osobu v súvislosti s pôrodom. Táto zákonná lehota je podľa neho irelevantná pre príslušný konajúci orgán, pretože je daná žene, ktorá dieťa porodila, za účelom písomného odvolania svojej žiadosti o utajenie svojej osobnej identity a príslušný orgán musí podľa zákona č. 305/2005 Z.z. vykonať potrebné opatrenia v záujme ochrany práva a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa. V danom prípade bolo potrebné maloletému dieťaťu narodenému z anonymného pôrodu bez zbytočného odkladu určiť súdnym rozhodnutím meno a priezvisko a riadne ho zapísať do rodného listu, následne mu zabezpečiť náhradnú starostlivosť, keďže rodičia v tom čase neboli známi. Poukázal v tejto súvislosti na ustanovenie § 34 ods. 2 a § 43 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z. Maloleté dieťa bolo z anonymného pôrodu, nebolo potrebné jeho liečenie, jeho rodičia neboli uvedení, a preto bolo potrebné predbežným opatrením dočasne upraviť výchovné pomery dieťaťa. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánke požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín o oznámenie fyzickej alebo právnickej osoby, do

starostlivosti ktorej malo byť maloleté dieťa predbežným opatrením súdu zverené. Náhradná rodinná starostlivosť je dočasné opatrenie, ktoré sa zruší, ak nastane vhodná situácia s konečným cieľom (§ 44 ods. 1, § 45 ods. 1 Zákona o rodine). Dňa 17.2.2010 boli žalobcovia v 1., 2. rade predvolaní na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a boli informovaní, že matka maloletého dieťaťa požiadala dňa 21.12.2009 o odtajnenie zdravotnej dokumentácie v prípade utajeného pôrodu, pričom im bolo odporučené ako môžu postupovať. Bolo teda žalobcom v 1., 2. rade známe v kontexte vývoja udalostí, že maloleté dieťa nebude nikdy osvojiteľné, že patrí biologickým rodičom. K odvolacej námietke žalobcov v 1., 2. rade, že absentuje konanie o osvojiteľnosti maloletého, v danom čase upravené v § 180a O.s.p., poukázal na skutočnosť, že tento postup nie je predmetom tohto konania, nakoľko upravuje postup súdu. Záverom uviedol, že žalobcovia v 1., 2. rade neunesli dôkazné bremeno svojho tvrdenia o existencii jeho nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody. V danom prípade nebol naplnený ani jeden z troch základných predpokladov upravených v § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a Trenčín vykonali všetky potrebné opatrenia v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a najmä v záujme jeho ochrany práv a právom chránených záujmov. Všetky kroky a opatrenia smerovali prioritne k zabezpečeniu riadnej výchovy a starostlivosti o dieťa v záujme jeho zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu a súd o nich rozhodoval bezodkladne. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Žalobcovia v 1., 2. rade vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k ich odvolaniu uviedli, že žalovaný neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by dôvodnosť žaloby vyvracali a svoju zodpovednosť sa snaží preniesť na súdne orgány, ktoré taktiež v konaní pochybili. Nestotožnili sa s tvrdením žalovaného, že boli poučení od začiatku, že im dieťa môže byť po šiestich týždňoch odňaté, že im dňa 17.2.2010 bolo poradené, čo majú robiť, keďže biologická matka zrušila odtajnenie, pretože nepredložil o tomto tvrdení žiaden dôkaz. Navyše odporuje elementárnej logike, keď dvaja dospelí ľudia, ktorí túžia po dieťati, by si zobrali dieťa s vedomím, že sa jedná o úschovu (predmet) na šesť týždňov. Zotrvali na tom, že žalovaný bol povinný dodržať zákonné ustanovenie v tom čase platného § 180a O.s.p. a podať návrh na súd, či je dieťa osvojiteľné alebo nie a až po rozhodnutí súdu o osvojiteľnosti dieťaťa, mal žalovaný postupovať podľa zákona č. 305/2005 Z.z. Nestotožnili sa s argumentáciou žalovaného, že sa jednalo o anonymný pôrod, kde bol hneď oprávnený upraviť predbežným opatrením výchovné pomery dieťaťa, nakoľko v danom prípade išlo o pôrod utajený so zákonom upravenou možnosťou biologickej matky uplatniť si právo na porodené dieťa. Návrhu na predbežné opatrenie musel predchádzať návrh na rozhodnutie o osvojiteľnosti dieťaťa. Preto podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dňa 3.12.2009 na príslušný súd je ďalším nesprávnym úradným postupom žalovaného. Aj ďalší úkon zo strany žalovaného je možno charakterizovať ako nesprávny úradný postup, nakoľko podal v ich mene na súd návrh na zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti dňa 14.12.2009, t.j. v čase keď stále nebolo rozhodnuté o osvojiteľnosti dieťaťa a biologická matka si mohla uplatniť na svoje dieťa nárok. Všetky nesprávne úradné postupy žalovaný vykonal v čase, keď biologická matka mala na svoje dieťa právny nárok a tento nesprávny úradný postup neospravedlňuje ani názor žalovaného, že zákon o rodine žiadnym spôsobom neupravuje okolnosti utajeného alebo anonymného pôrodu. Nemôžu akceptovať stanovisko žalovaného, že od dvoch mesiacov im bolo zrejmé, že dieťa, ktoré im bolo zverené do výchovy a opateru nebude nikdy osvojiteľné, keďže o (ne)osvojiteľnosti v tom čase nebolo rozhodnuté. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že mali dieťa odovzdať biologickým rodičom po zrušení predbežného opatrenia, pretože to poukazuje na nenaštudovanie sporu. Predbežné opatrenie bolo v platnosti až do dňa zrušenia vzájomnej náhradnej starostlivosti, v ktorom bolo prvýkrát rozhodnuté, že dieťa nie je osvojiteľné. Zotrvali na odvolacom návrhu.

7. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov v 1., 2. rade nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 26. februára 2020; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, právny zástupca žalobcov v 1., 2. rade, upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

8. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolatelia v odvolaní neuvádzali podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani samy odvolatelia netvrdili, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

10. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v 1., 2. rade nepreukázali, že zo strany orgánov sociálnoprávnej ochrany detí došlo k nesprávnemu úradnému postupu, pretože Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske postupoval pri sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti maloletého dieťaťa, narodeného dňa 21.11.2009 z utajovaného pôrodu, v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný v čase narodenia maloletého dieťaťa i Zákonom o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.).

11. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nie je možné zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Odvolací súd poukazuje na to, že nesprávnym úradným postupom sa rozumie porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre počínanie štátneho orgánu pri jeho činnosti; spravidla ide o postup, ktorý nesúvisí s rozhodovacou činnosťou. Z obsahu pojmu nesprávny úradný postup vyplýva, že podľa konkrétnych okolností toho-ktorého prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné upraviť v právnom predpise do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého smeruje postup štátneho orgánu.

12. Žalobcovia v 1., 2. rade sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- € (pôvodne žiadali aj o náhradu škody; uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 26.2.2015, č.k. 19 C 176/2014-74, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.10.2015, č.k. 9 Co 178/2015-84, bolo konanie o náhradu škody vo výške 43.090,- € zastavené z dôvodu litispedencie) podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá im mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, ktorý nedodrжал šesť týždňovú lehotu určenú § 23 ods. 6 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vydal im maloleté dieťa, narodené dňa XX.XX.XXXX v nemocnici v K. z utajeného pôrodu, aj napriek tomu, že v uvedenej lehote mali jeho biologický rodičia na dieťa právo. Pred uplynutím uvedenej lehoty Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal návrh na súd, aby konal a rozhodol vo veci maloletého dieťaťa ako dieťaťa bez rodičov. O maloleté dieťa sa starali skoro štyri, bolo im odňaté rozsudkom z dôvodu, že došlo k porušeniu práv biologických rodičov. Medzi nimi a maloletým dieťaťom vzniklo citové puto, rozhodnutia súdov a predovšetkým necitlivé a nezákonné rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske spolu s nemocnicou, ktorí nedodržali zákon č. 576/2004 Z.z., im spôsobili značné psychické ťažkosti.

13. Odvolací súd sa nestotožnil tvrdením žalobcov v 1., 2. rade v odvolaní, že z výkladu ustanovenia § 23 ods. 5 zákona č. 576/2004 Z.z. explicitne vyplýva právo biologickej matky v lehote šesť týždňov domáhať sa svojho dieťaťa, čo bráni zaslaniu dokumentácie príslušnému ministerstvu, pretože tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (bod 24.), z uvedeného právneho predpisu, ani zo žiadneho súvisiaceho zákonného ustanovenia nevyplýva, že počas prvých šiestich týždňov, počas ktorých môže matka odvolať svoju žiadosť o utajenie svojej osoby v súvislosti

s pôrodom, nie je možné vykonávať úkony vzťahujúce sa na osobu maloletého a tohto je potrebné ponechať v zdravotníckom zariadení. Citované ustanovenie zákona hovorí iba o odovzdaní osobitnej zdravotnej dokumentácie, ktorou je podľa § 19 ods. 4 uvedeného zákona zdravotná dokumentácia, ktorá sa vedie v prípade, ak žena požiadala písomne o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom, po uplynutí lehoty šesť týždňov odo dňa pôrodu, že sa zašle ministerstvu zdravotníctva, ak žena v tejto lehote písomne neodvolala svoju žiadosť o utajenie svojej osoby. Odvolanie písomnej žiadosti o utajenie svojej osoby v uvedenej lehote však neznamená, že dieťa sa musí po dobu šiestich týždňov nachádzať v nemocnici, prípadne v inom zariadení, čo nevyplýva ani zo Zákona o rodine, ani zo zákona č. 305/2005 Z.z. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín postupoval v súlade so záujmami maloletého dieťaťa, keďže akonáhle sa dozvedel o jeho narodení kontaktoval žiadateľov, t.j. žalobcov v 1., 2. rade, zapísaných v zozname žiadateľov o osvojenie, na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti (č.l. 28 spisu). Rovnako postupoval aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, keď na základe svojho podnetu bol maloletý S. I. (meno a priezvisko bolo maloletému určené rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 26.11.2009, č.k. 6 P 207/2009-11), narodený dňa XX.XX.XXX, uznesením Okresného súdu Partizánske zo dňa 3.12.2009, č.k. 6 P 214/2009-7, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.12.2009, predbežne odovzdaný do starostlivosti žalobcom v 1., 2. rade, ktorým bola zároveň uložená povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti predbežného opatrenia podali návrh na začatie konania vo veci samej o zverenie maloletého S. do predosvojiteľskej starostlivosti. Uvedeným podnetom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vykonal opatrenia v súlade so zákonom č. 305/2005 Z.z. a zabezpečil maloletému dieťaťu náhradnú starostlivosť.

14. Nebolo možné sa stotožniť ani s argumentáciou žalobcov v 1., 2. rade uvedenou v odvolaní, že žalovaný mal podať príslušnému súdu návrh či je dieťa osvojiteľné alebo nie, pretože podľa § 180a ods. 1 O.s.p., účinný v čase narodenia maloletého dieťaťa, súd mohol začať konanie o osvojiteľnosť aj bez návrhu, ale tak ako je uvedené v bode 13. odôvodnenia tohto rozsudku, žalobcom v 1., 2. rade bola uložená v uznesení o nariadení predbežného opatrenia povinnosť podať návrh na začatie konania o zverenie maloletého dieťaťa do svojej predosvojiteľskej starostlivosti, čo aj urobili, z dôvodu ktorého by bolo nadbytočné, aby takýto návrh podával aj úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Skutočnosť, že konanie o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti prebiehalo dlhšiu dobu, nemá vplyv na predmetné konanie, v ktorom sa žalobcovia v 1., 2. rade domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy nie z dôvodu nesprávneho postupu súdov, ale nesprávneho úradného postupu úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (bod 25.) ohľadne námietky žalobcov v 1., 2. rade o absencii konania o osvojiteľnosti maloletého dieťaťa.

15. K tvrdeniu žalobcov v 1., 2. rade v odvolaní, že napadnutý rozsudok nie je riadne zdôvodnený, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p., pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je možné zistiť čoho sa žalobcovia v 1., 2. rade domáhali, ako sa vyjadril žalovaný, aké skutočnosti tvrdili, aké dôkazy označili, aké prostriedky procesnej obrany a útoku použili. Prvoinštančný súd jasne a stručne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považuje preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, aj ako vec právne posúdil a preto nie je možné napadnutý rozsudok považovať za arbitrárny alebo nepreskúmateľný. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je ale nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

16. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch

zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcami v 1., 2. rade v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

17. Pokiaľ žalobcovia v 1., 2. rade v odvolaní namietli, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

18. Odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním prvoinštančného súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o tom, že žalobcovia v 1., 2. rade neuniesli dôkazné bremeno svojho tvrdenia o existencii nesprávneho úpradného postupu úradov práce, sociálnych vecí a rodiny ako základného predpokladu na úspešné platenie svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože tak ako je uvedené v bode 13. odôvodnenia tohto rozsudku, zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske nedošlo k žiadnemu porušeniu jeho povinností v súvislosti s umiestnením maloletého dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti žalobcom v 1., 2. rade.

19. Napadnutý rozsudok odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p. i vo výroku o náhrade trov konania, pretože žalobcovia v 1., 2. rade podali odvolanie aj voči tomuto výroku, avšak toto odvolanie vo vzťahu k výroku o trovách vôbec nezdôvodnili, a preto odvolací súd osobitne nepreskúmaval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v uvedenom výroku, keď žalovaný odvolanie nepodal. Odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 C.s.p.).

20. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. I, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. I C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. I, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške

náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).